

PORT
PAYÉ
HELLAS

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 208 1 Ἰουλίου 2007

Γιατί;...

νωστή ἢ ἀποστασιοποίησή μου ἀπό τό πλέγμα τῶν διδασκῶν καί ἀπό τό μηχανισμό προπαγάνδας τοῦ ἀθεϊστικοῦ μπλόκ. Βρίσκω ἀσπόνδυλη τή διαλεκτική τους. Καί ὀριστικά φθαρμένη τή «δῆθεν» ἐπιστημονική τους ἐπένδυση. Ὡστόσο, σέβομαι τό πρόσωπο τοῦ ἄθεου, συνοδοιπόρου μου στό μονοπάτι τῆς σύγχρονης, πολλαπλῆς ἀντιπαλότητας. Καί ὅταν μιλάω μαζί του ἢ ὅταν κοσκινίζω τά ἀθεϊστικά του μηνύματα, δέν ἐπιτρέπω στόν ἑαυτό μου τήν ὑπέρβαση τῆς ἀξιοπρέπειας καί τήν ἀκύρωση τῆς πεποίθησης, ὅτι μιλάω στήν ὑπαρξη, πού προικίστηκε ἀπό τό Δημιουργό μέ τό ἀτίμητο δῶρο τοῦ «λόγου» καί μέ τήν ἀδιαπραγμάτευτη ὑπευθυνότητα τῆς «ἐλευθερίας».

Κατά τήν περίοδο τῆς μεγάλης γιορτῆς τῶν Χριστουγέννων, εἶχα τό ἀτύχημα, νά συναντήσω μπροστά μου δύο ἀθεϊστικά ξεσπάσματα, πού δημοσιεύτηκαν στίς φιλόξενες σελίδες ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδας. Ἦταν οἱ μέρες, πού ἡ οἰκουμένη ἔσκυβε στό ἀπέρι-

το λίκνο τοῦ Θεανθρώπου καί ἀπόθετε τόν ἀσπασμό τοῦ θάμβους καί τῆς λατρείας. Τά δύο ἄρθρα, χαραγμένα ἀπό φανατικό κάλαμο, δέν ἐπεξεργάζονταν τή συνηθισμένη καί, ὀπωσδήποτε, ξεπερασμένη ἐπιχειρηματολογία τῆς ἀθεϊστικῆς παράταξης. Δηλοποιούσαν ἔκρηξη ἠφαιστείου. Φωτιά καί λάβρα. Καταιγισμό ἀπορριπτικῶν προσδιορισμῶν, ἐνάντια σέ κείνους, πού πιστεύουν στήν ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ καί κλίνουν γόνυ καρδιάς καί σώματος μπροστά στό ἄπειρο θεϊκό μεγαλεῖο.

Τό πιό παράξενο καί ἀφορήτως ἀκατανόητο: Τά δύο ἀθεϊστικά ἔξοχα σημεία, πού ἐμφανίστηκαν ὡς ἐπικαιρότητα, ἦταν διατυπωμένα, ἀπό τήν πρώτη γραμμή ἴσαμε τήν ἔσχατη, μέ τή γλώσσα καί μέ τήν ὀρολογία τῆς χυδαιότητας. Καθώς παρακολουθοῦσες τίς διαδοχικές ἐκρήξεις τοῦ ἄθεου συντάκτη τους, ἔνοιωθες νά σέ λούζουν τά ἀπόβλητα τῶν ὑπονόμων. Ὑβρεις καί χυδαιότητες, πλεγμένες σέ ἓνα ἀποκρουστικό σύνολο, σέ ἔβγαζαν ἀπό τό κλίμα τῆς ἀνθρωπιᾶς καί σέ ἔρριχναν στό σκοτάδι τῆς βαρβαρότητας.

Διερωτήθηκα: Γιατί, μέσα στό φωτισμένο ὄριζοντα τῶν Χριστουγέννων καί μέσα στό γαλήνιο πανηγυρισμό, ξεχύθηκε αὐτός ὁ βόθρος τῆς χυδαιότητας; Γιατί αὐτή ἡ ὑποτίμηση τῶν ἀναγνωστῶν; Γιατί αὐτή ἡ βίαιη ἀπόρριψη τοῦ ἤρεμου διαλόγου, τῆς πειστικῆς διαλεκτικῆς, πού καταξιώνει τά πρόσωπα τῶν συζητητῶν καί ἀναδεικνύει τήν καθαρότερη καί δυναμικότερη ἄποψη; Στό κάτω-κάτω, ὁ ἀρθρογράφος, ὡς ἀχθοφόρος τῆς ἀθεϊστικῆς εὐδαιμονίας, εἶχε συμφέρον νά παρουσιάσει, ἔστω μέ ὑπερβάλλοντα ἐνθουσιασμό ἢ καί μέ περισσή αὐταρέσκεια, τήν ἀνθοδέσμη τῶν ἐπιχειρημάτων του. Γιά νά δείξει τήν προσήλωσή του στήν ἀναπόδεικτη «θέση», πού τήν εἶχε ἐξιδανικεύσει καί τή θεωροῦσε πλοῦτο τοῦ νοῦ του καί τῆς ψυχῆς του. Ἀλλά νά μή διακινδυνεύσει τήν ἐπένδυση τῆς προσωπικότητάς του μέ τήν προσωυμία τοῦ χυδαιολόγου καί νά μή προκαλέσει τήν ἀπόρριψη τῶν στοχασμῶν του, ὡς ἀντλήμα ἀπό τή χωματερή τῆς χυδαιότητας.

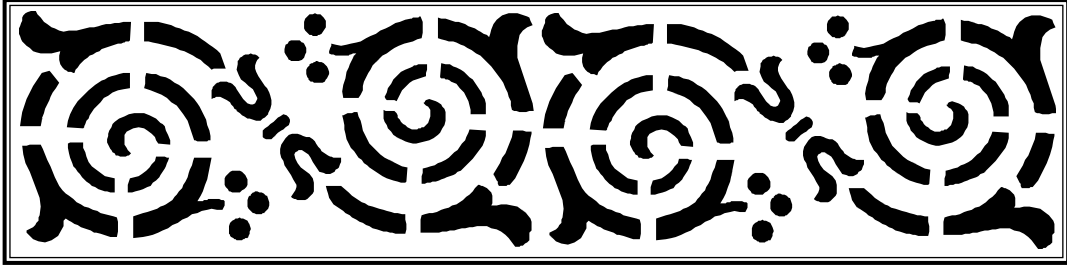
Σέ κάποιες, παλιότερες ἐποχές, οἱ ἄθεοι ἔβγαιναν στό φόρουμ τοῦ διαλόγου κρατώντας στό χέρι τή λίστα τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐπιστήμης καί τῆς φιλοσοφίας, πού ὑπαγόρευαν τίς ἀπόψεις

τους και τις πεποιθήσεις τους και έδιναν τό σάλπισμα τής έξέγερσης και του πολέμου ένάντια στην πίστη και στην έξάρτηση από την άπειρη θεϊκή αγάπη. Κήρυτταν, προπαγάνδιζαν την άθεΐα, γιατί θεωρούσαν, ότι τό μήνυμά της είναι ό τελευταίος και ό απόλυτα έγκυρος λόγος τής έπιστήμης.

Η μετακίνηση από τό μοτίβο εκείνο, από την πεποίθηση, ότι η άθεΐα αποτελεί τον ώριμο καρπό του μακραίωνα έπιστημονικού μόχθου, είναι όρατή, σήμερα. Και, από μόνη της, αλλάζει τους όρους του διαλόγου. Παραμερίζει και άφανίζει τό προκάλυμμα τής έπιστημονικής βεβαιότητας. Και στερεώνει την πεποίθηση, πώς τό έρώτημα «για την ύπαρξη του Θεού», οδηγεί έξω από τό πεδίο του αισθητού και περιγραπτού κόσμου, πού τό ψηλαφεί, τό περιγράφει, τό άξιολογεί και τό άξιοποιεί ό άνύστακτος έπιστήμονας. Οί έρευνητές προσεγγίζουν τον «ύπέρ άΐσθηση» και «ύπέρ κατάληψη» Δημιουργό, διαβάζοντας τή Βίβλο των έργων Του. Άνακαλύπτουν τή Σοφία Του και τή Δύναμή Του και την Άγάπη Του. Άλλά, ως εκεί. Θαυμάζουν, τά έργα Του. Άλλά τό φως του Προσώπου Του μένει «άπρόσιτο».

Η πεποίθηση αυτή, κοινή, σήμερα, στη στρατιά των μή πολιτικοποιημένων έρευνητών και στους άνθρώπους, πού βιώνουν την πίστη, δέν αφήνει περιθώρια για κηρύγματα και προπαγάνδες μέ ψεύτικα διαφημιστικά σπότς και μέ παραπομπές σε άθεϊστικές έπινοήσεις, πού τις παραμέρισε η νεότερη διαλεκτική, ως ασύμβατες μέ την προβληματική του αιώνα μας.

Δέν αποκλείω, η καταφυγή στο όπλοστάσιο τής χυδαιότητας εκ μέρους του συντάκτου των δυό άθεϊστικων δημοσιευμάτων, να όφείλεται σε πλέγμα αδυναμίας η και μειονεξίας. Στερημένος από έπιχειρήματα, ίκανά να φωτίσουν τον άθεϊσμό του και να τον καταστήσουν έλκυστικό και πειστικό, άρπαξε τό καρδάρι μέ τό χυδαίο γλωσσάριο και όρμησε να περιλούσει και να καταβρωμίσει εκείνους, πού δέ δείχνουν πρόθυμοι να υποτάξουν την έλευθερία τους στο δικό του πιστεύω η, σωστότερα, στη δική του άπιστία. Δέ μπορώ να γνωρίζω ποιά άπήχηση είχαν τά κείμενά του στον κύκλο των άναγνωστών τής έφημερίδας. Υποψιάζομαι, πώς ό μόνος, πού τά καμάρωσε και τά χάρηκε, ήταν ό συντάκτης τους.

Ἐπολογία διάτρητη

Ολός καί σκοτεινός ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ὅταν ἀποφασίζει νά δρομολογήσει τίς αἰφνίδιες, ἄλλοπρόσαλλες ἐμπνεύσεις του. Ἡ μόνη σχισμὴ στή συγκεχυμένη διαλεκτική του, εἶναι ἡ ἀνεκλειπτή, τεχνητὴ λάμψη τῆς ὑπεροφίας του, πού τόν συνοδεύει, νύχτα καί μέρα, στούς σχεδιασμούς του καί στίς δημόσιες ἐμφανίσεις του. Σκοτεινότερος καί ἐξόφλαμα ὑποπτos, ὅταν, πιεσμένος ἀπό τίς πάνδημες ἀντιδράσεις, ἀποφασίζει νά ἐμφανιστεῖ στήν ἐπικαιρότητα, μέ τήν πρόθεση νά ἀναιρέσει τίς ἔντονες, ἐπάλληλες ἐπικρίσεις καί νά ἐμφανίσει δικαιωμένα τά ὄραματά του καί τήν πρακτική του. Τότε, οἱ τηλεθεατές του ἢ οἱ ἀναγνώστες του μπαίνουν στόν πειρασμό νά τόν ἐντάξουν στό κύκλωμα τῶν μωροφιλόδοξων καί νά ἀποστρέψουν τό ἐνδιαφέρον τους ἀπό τίς διακηρύξεις του καί τίς πρακτικές του.

Παροτρύνω τούς ἀναγνώστες μου νά ἐπικεντρώσουν τήν προσοχή τους σέ ἕνα, σχετικά, πρόσφατο παράδειγμα. Σέ μιά ἄστοχη καί ἄτυχη δοκιμὴ του νά ἀποσειεί τήν καθολικὴ κατακραυγὴ καί νά παρουσιάσει ὡς πρωτοβουλία ἡγετικῆς εὐρηματικῆς ἐμ-

πνευσης καί ὡς πράξη μεγαλόπνοης, ἱστορικῆς παρέμβασης στίς εὐρωπαϊκές καί στίς παγκόσμιες ἀνακατατάξεις, τήν ἐπίσκεψή του στό Βατικανό καί τήν ἡμίωρη συνάντησή του μέ τόν Πάπα Βενέδικτο τόν ΙΣΤ΄.

Μῆνες ὀλόκληρους, μετά τήν ὀλοκλήρωση τοῦ ἐπιμελέστατα σκηνοθετημένου ἐπικοινωνιακοῦ ταξιδιοῦ καί μετά τόν καταϊγισμό τῶν ἐπικριτικῶν ἢ καί τῶν φαρμακερῶν σχολιασμῶν, σοφίστηκε τήν ἀνασκευή τῆς κατακραυγῆς καί ἀποτόλμησε-μέ διαλεκτικὴ παιδαριώδη-τήν ἀπόλωση τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ του ἱματζ ἀπό τά σίγματα τοῦ ψόγου καί ἀπό τίς ἐπιβεβαιωμένες ἐνοχές. Κατά τό Φεβρουάριο τοῦ 2007 καί κατά τόν ἐπόμενο μήνα, τό Μάρτιο του 2007 ἐμφανίστηκαν στά ἐπίσημα δημοσιογραφικά ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στό περιοδικό «Ἐκκλησία» καί, στό παράλληλο, περιοδικό «Ἐφημέριος» τρία κείμενα. Βρίσκονται καί τά τρία, ἀναρτημένα στό ἴδιο, προχειροστημένο, ἐκκλησιολογικὸ στρίποδο. Καί ἔχουν, ὡς κοινὸ στόχο, τήν ἀντίκρουση τῶν ἐπιχειρημάτων, πού ἐπικαλέσθηκαν οἱ ἐντός τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιβάλλου, γιὰ νά ἀποδοκιμάσουν καί νά καταδικά-

σουν τήν επίσημη επίσκεψη τοῦ Χριστόδουλου στά ἐνδιαιτήματα τοῦ ἄρχοντα τοῦ Βατικανοῦ.

Τά δυό, μακροσκελέστατα ἄρθρα, πού φιγουράρουν στό περιοδικό «Ἐκκλησία», φέρουν, φαρδιά-πλατειά, τήν ὑπογραφή τοῦ Χριστόδουλου.

Τό πρώτο, ἀποτελεῖ «ἀπάντηση στήν ἀνακοίνωση τῆς Ἱερᾶς Κοινοτήτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

Τό δεύτερο, εὐρύτερης στόχευσης, ἐκδιπλώνεται κάτω ἀπό τήν ἐπιγραφική ἔνδειξη: «Σχετικά μέ τήν ἐπίσκεψή μου εἰς Ρώμην. Ἀπάντησις σέ σχόλια θρησκευτικῶν περιοδικῶν».

Τό τρίτο, πού δημοσιεύεται στό περιοδικό «Ἐφημέριος», ἐπικαλύπτει τήν ταυτότητά του κάτω ἀπό τό ψευδώνυμο «Φιλίστωρ». Ἐάν αὐτό τό ψευδώνυμο ἀποτελεῖ σκοτεινό ἐπιρριπτάριο τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προσώπου ἢ ἄν σηματοδοτεῖ σεβαστική ἀνταπόκριση κάποιου εὐεργετημένου καί ἐξαρτημένου ἐκκλησιαστικοῦ λειτουργοῦ, δέν τό γνωρίζω. Καί δέν τό ψάχνω. Τό τοποθετῶ, ὅμως καί αὐτό-σύμφωνα μέ τό δικαίωμα, πού ἔχω-κάτω ἀπό τό δημοσιογραφικό τομογράφο καί μετράω τά κουσούρια του.

Ἡ ἀπλή ἀνάγνωση τῶν τριῶν κειμένων σέ κάνει νά ταλαντεύεσαι ἀπό τή θυμηδία στήν ὀργή. Χαμογελαῖς ἢ καγχαζεις, ὅταν στήνεται μπροστά σου ἡ φτήνια τῶν ἀπολογητικῶν συλλογισμῶν τους. Καί, ἀμέσως μετά, ἐξοργίζεσαι, καθώς τσεκάρεις τήν ἀθεράπευτη ἔμμονή τους στή φαντασίωση τῆς ὑπεραξίας τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προσώπου, ἐνῶ προσμετράς τά τραγικά παράγωγα τῶν ἀσύμμετρων ἀδυναμιῶν του. Τά γεγονότα, καθ' ἑαυτά καί τά συνοδευτικά κείμενα ἀποκαλύπτουν, ὅτι ὁ

πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περιφέρει, *urbi et orbi*, τήν ἀνελικρινεία του, τή θεολογική του ἡμιμάθεια καί τήν ὑπεροπτική του καταφρόνηση τῆς νοημοσύνης ὀλόκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, πού βιώνει, μέ δέος καί πιστότητα, τήν Εὐχαριστιακή ὑπέρβαση καί σκύβοντας ἀσπάζεται τό ἐπισκοπικό του χέρι. Ἄλλά καί τῶν ἐχθρικών ὁμάδων, πού περιδιαβάζουν στόν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας, ἐνεδρεύοντας, νά περισυλλέξουν τά ἀτοπήματά του, γιά νά τά σπρώξουν, ποτισμένα μέ χολή πικρίας, στά ἀνοιχτά, τηλεοπτικά παράθυρα.

Δέν μοῦ εἶναι δυνατό, στό στενό χώρο ἑνός δημοσιεύματος, νά ἐμφανίσω καί νά ἀναλύσω, ὀλόκληρο τό μακρὺ κατάστιχο τῶν σκόπιμων ἐκκλησιολογικῶν στρεβλώσεων καί τῶν «διπλωματικῶν» (!!!) δολιχοδρομιῶν, πού στεγάζονται κάτω ἀπό αὐτή τή διάτρητη καί σαθρή ἐπιχειρηματολογία. Ἀναγκαστικά, θά φωτίσω, ἐντελῶς περιοριστικά καί συνοπτικά, κάποια ἀπό τά ἐξώφθαλμα Χριστοδουλικά τεχνάσματα. Γιά νά χαράξω ἕνα πρῶτο σκίτσο. Καί, γιά νά δώσω τά πρῶτα ἐρεθίσματα. Ἄπό κεῖ καί πέρα, θά ἀφήσω ἀνοιχτό τό δρόμο στόν ἀναγνώστη μου, μέ μόνη τήν ὀδική συμβουλή, νά ἐπιδιώξει αὐτοπρόσωπη νηφάλια προσέγγιση στήν καταπροδωμένη καί καταπληγωμένη ἐκκλησιαστική μας παράδοση, γιά νά διακριβώσει τίς τρομερές εὐθύνες τοῦ ἐπικαθήμενου στόν ἐπισκοπικό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ ἀπάντηση τοῦ κ. Χριστόδουλου πρὸς τοὺς Ἁγιορεῖτες μοναχοὺς ἀρχί-

ζει μέ μιά σπαραξικάρδια, έξομολογητική φιλοφρόνηση προς τούς έραστές του μοναχικοῦ βίου:

«Έπειδή ἡ καρδιά μου τιτρώσκεται ἐκ τῆς ἀγάπης πρὸς ἅπασαν τὴν Ἁγιορεικὴν Κοινότητα, σεβόμενος βαθύτατα καὶ τὸν τελευταῖον κατὰ τὰ ἀνθρώπινα κριτήρια μοναχόν, ἐπιθυμῶ νά σᾶς ὑπογραμμίσω ὀλίγα τινα, ἀφορῶντα εἰς τὴν ταπεινότητά μου ἀναφορικῶς μέ τὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς Ρώμην...».

Μετά ἀπό αὐτὴ τὴ συναρπαστικὴ φιλοφρόνηση, πού, ὅπωςδήποτε, θά ἄγγιξε τίς ἄδολες καὶ ἀνυποψίαστες συνειδήσεις τῶν ἀσκητῶν, ἀρχίζει νά θεμελιώνει τὴν ἀπολογητικὴ του:

«Σκοπὸς τοῦ ταξιδίου ἦτο ἀφενὸς μὲν ἡ στήριξις τῶν χριστιανικῶν ριζῶν τῆς γηραιᾶς Ἠπειροῦ μας ὡς ἀντίρροπον τῆς προοιούσης τάσεως πρὸς ἀποχριστιανισμόν της, ἀφετέρου δέ ἡ προβολὴ καὶ μαρτυρία τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας εἰς τὸ πνευματικόν κέντρον τῆς Δύσεως. Καὶ τὰ δύο αὐτά σημεῖα δέν εἶναι περιφρονητέα, ἰδίᾳ κατὰ τούς δυσχερεῖς τούτους καιροὺς τῶν ποικίλων πνευματικῶν ζυμώσεων καὶ ἀλλοιώσεων καὶ ἐν ᾧψει τῆς ὑπάρξεως ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων τῆς δυτικῆς χριστιανωσύνης πρὸς τούς ὁποίους ὀφείλομεν καὶ διακονίαν καὶ ὁμολογίαν...».

«...Θέλω νά καταστεῖ ἀπολύτως κατανητόν, ὅτι δέν μετέβην εἰς Ρώμην διὰ τὸν ἑαυτόν μου. Μετέβην ἐν διακονίᾳ, καθ' ὅτι μέ διακατέχει ἡ "ἱερά ἀγωνία", ἡ Εὐρώπη μας νά παραμείνη χριστιανικὴ τώρα, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν σείονται τὰ θεμελίᾳ της. Καὶ ὁ ρόλος τῆς Ὄρθοδοξίας εἶναι τεράστιος. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον προέβλεψεν ὁ μεγάλος βυζαντινολόγος ἱστορικὸς

Sir St. Runciman, ὅτι ὁ 21ος αἰὼν θά εἶναι ὁ αἰὼν τῆς Ὄρθοδοξίας, ἔρχεται νῦν εἰς τὸ προσκῆνιον».

Θά διερωτηθεῖτε καί... μέ τὸ δίκιο σας: "Ὅλες αὐτές τίς μεγάλες καὶ κοσμογονικὲς ἐμπνεύσεις, ὅλα τὰ μεγαλεπίβολα σχέδια καὶ τίς πανίερες διακονίες τὰ ὑλοποίησε καὶ τὰ ὀλοκλήρωσε μέ τὴν ἡμίωρη ἐπίσκεψή του στὸν Πάπα Βενέδικτο;

Ἐγώ, δέν μπορῶ νά βεβαιώσω καὶ νά προσυπογράψω, ὅτι ὅλα ὀλοκληρώθηκαν καὶ ἐκπληρώθηκαν στὰ τριάντα λεπτά τῆς ὥρας. Ἐπειδὴ, ὅμως, διάβασα ὀλόκληρο τὸ κείμενο τῆς ἀπάντησης στοὺς Ἁγιορεῖτες, σᾶς πληροφορῶ, ὅτι ὁ Χριστόδουλος πλέει σέ πελάγη εὐτυχίας. Θεωρεῖ, ὅτι μέ τὴν ἐπίσκεψή του αὐτὴ κατάφερε νά κουμαντάρει τὸ σκάφος τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης καὶ νά τὸ βάλει στὴ ρότα τῆς πίστες καὶ τῆς ἀξιοποίησης τῆς μακραίωνης χριστιανικῆς παράδοσης.

«...Αὐτὸ νά εἴσθε βέβαιοι ὅτι ἐπράξαμεν καὶ μόνον. Μοῦ ἐπροξένησεν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν μέ πόσον ἐνδιαφέρον παρηκολούθουν οἱ ἑτερόδοξοι τὰ ὀρθόδοξα μηνύματα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Λατερανοῦ, τὸ ὁποῖο λειτουργεῖ ἀπὸ τὸ ἔτος 1773 συνεχῶς, ὅπου καὶ ἔδωκα διάλεξιν. Ἡ δῖσα αὐτῶν τῶν συνανθρώπων μας τῶ ὄντι μᾶς συνέχει, ὥστε χωρὶς φανατισμοὺς καὶ ἀκρότητας νά τοὺς βοηθήσωμεν, τοὺς ἀσθενεῖς αὐτούς, "τούς ἀδυνάτους" ὅπως τὸ γράφετε, περὶ τὴν πίστιν, μέ τὴν ἐν ταπεινώσει καὶ συνέσει παρουσίαν μας».

Ἡ ἄκρα συγκίνησή του καὶ ἡ ἀταλάντευτη πεποίθησή του, ὅτι μέ τὸ ταξίδι του στό Βατικανὸ ἔφερε φῶς ἀπὸ τὴν Ὄρθόδοξη Ἀνατολή, ξεχύνεται μέ

τήν άκροτελεύτια πρότασή του:

«Παρέλκει, συνεπώς νά τονίσω και αϋθις ότι ή έπίσκεψίς μου αϋτη δέν είχε σκοπόν νά διαπραγματευθῆ τι και δή σημεΐα τῆς πίστεώς μας οϋδέ τι σχέσιν έχον μέ τό άναλλοίωτον τῆς αϋτοσυνειδησίας τῆς άγίας όρθοδόξου Έκκλησίας. Μέ τήν ίδικήν μας δυναμικήν προσεφέραμεν και προσφέρομεν τό lux ex oriente εις τήν δύουσαν Δύσιν».

Θά κρατήσω τό δικαίωμα νά έκφέρω τήν τελική μου κρίση και άποτίμηση, άφοϋ προυσιάσω και σχολιάσω και τά έπόμενα δυό άπολογητικά κείμενα. Πρός τό παρόν, περιορίζομαι στόν έρεθισμό τών άντανακλαστικών σας μέ δυό σύντομα σχόλια.

Σχόλιο πρώτο: Ό κ. Χριστόδουλος έκανε διάλεξη στό Πανεπιστήμιο τοϋ Λατερανοϋ. Σέ ένα ίδρυμα, πού είναι έκκλησιαστικό. Και σέ ένα άκροατήριο έπιλεγμένο και «στημένο». Η πλειονότητα τών άκροατῶν του ήταν κάτοχοι έκκλησιαστικῶν τίτλων και θεράποντες τῆς θεολογικής έπιστήμης. Θεώρησαν καθῆκον τους νά τόν τιμήσουν μέ τήν παρουσία τους και νά τόν φιλοφρονήσουν μέ τήν άξιοπρεπή προσήλωση στους λόγους του. Άπό ποιά δεδομένα έξάγεται τό συμπέρασμα, ότι ή όμιλία του αϋτή σημάδεψε τή συνείδηση τών έτεροδόξων και καταγράφηκε στη δυτική Χριστιανοσύνη ως «lux ex oriente» (ως φῶς άπό τήν Άνατολή); Αϋτή τήν άποτίμηση δέν τή συνάντησα, «άχρι τοϋ νϋν» σέ καμμιά εύρωπαϊκή ένημέρωση. Κυκλοφόρησε, μόνο, μέ τή γραφίδα τοϋ Χριστόδουλου. Και δικαιόμαι νά τήν έκτιμήσω ως άποκύημα ύπεροπτικής φαντασίας, πού άπλώνει τόν άνάπηρο βηματισμό, μέ τήν φρούδη έλπίδα, ότι θά έπιβληθεΐ

και θά κατακυριεύσει τήν οίκουμένην.

Σχόλιο δεύτερο: Οί άκροατές, πού συγκεντρώθηκαν στό Πανεπιστήμιο τοϋ Λατερανοϋ, γιά νά βαπτιστοϋν στα Χριστοδουλικά μηνύματα, διατηροϋσαν στα θυλάκιά τους και μιá έτερόκλητη έμπειρία. Πρίν κάμποσα χρόνια, ό Άθηνῶν Χριστόδουλος συγκρότησε και έστειλε στην έδρα τῆς Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας μιá έπιτροπή Άρχιερέων και ιερέων, γιά νά συνεργαστεΐ μέ παράγοντες τοϋ Βατικανοϋ και νά χτίσουν, άπό κοινοϋ, γέφυρες έπικοινωνίας. Και ποιό, νομίζετε, όρισε έπικεφαλῆς τῆς έλληνικής άντιπροσωπείας; Τόν Μητροπολίτη Παντελεήμονα Μπεζενίτη. Τό εύδιαστό αϋτό λουλούδι τῆς Ίεραρχίας τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος. Αϋτός κλήθηκε άπό τόν Μακαριώτατο προστάτη του, νά μεταφέρει στη Ρώμη τό «lux ex oriente».

Άπό τότε χρειάστηκε νά περάσουν χρόνια, ίσαμε νά δεχτοϋν οί Ρωμαίοι τή δεύτερη δέσμη τοϋ «έξ Άνατολής» φωτός, πού κόμισε, μέ τήν πλουμιστή δάδα του, ό Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Στό μεταξύ, τά άνοιχτά δίκτυα τῆς έπικοινωνίας και τῆς ένημέρωσης, πού λειτουργοϋν στό Βατικανό, έπιασαν όλη τήν «εύωδία» (!!!) τών Μπεζενιτικῶν άθλων και τή διοχέτευσαν στα τέσσερα σημεΐα τοϋ όρίζοντα. Μετάδωσαν άκέραιη τή «λάμψη» τοϋ ήθους τών στελεχῶν, πού περιχορεύουν τόν Άθηναϊκό άρχιεπισκοπικό θρόνο και συνευωχοϋνται μέ τόν άρχοντα τοϋ οίκου. Έτσι, όταν ό Χριστόδουλος έφτασε στό δικό τους κέντρο, ήταν, όλοι, κατάλληλα ένημερωμένοι και προετοιμασμένοι νά χειροκροτήσουν τή δεύτερη φωταγωγία.

Σέ διαφορετικό πλάνο είναι δομημένο τό δεύτερο κείμενο. Σ' αυτό ο Χριστόδουλος έμφανίζεται άνοιχτός στίς έπικοινωνίες καί στό διάλογο.

«Πάντοτε έπιθυμώ τόν διάλογο καί θέλω νά άκούω καί τίς άπόψεις άδελφών, άρκεϊ αυτές νά είναι καλόβουλες καί θεολογικά, ιστορικά καί έκκλησιολογικά θεμελιωμένες».

Η δήλωσή του αυτή δέν φαίνεται νά πείθει κανένα από τούς άποδέκτες της, γιά πολλούς λόγους.

Μητροπολίτες, πρεσβύτεροι, διάκονοι, μοναχοί καί λαϊκοί, όλοι γνωρίζουν, πώς ή αγάπη του καί τό ενδιαφέρον του γιά διάλογο έχουν άποκλειστική στόχευση στους έκτός του Όρθόδοξου περιβόλου έρευνητές καί συζητητές. Γιατί, μέσα στό κλίμα της δικής του εϋθύνης, έμφανίζεται, πάντοτε, άπόλυτος, έγωκεντρικός καί δικτατορικός.

Γνωστό «τοίς πᾶσι», πώς άκόμα καί τήν Ίερά Σύνοδο, τό χαρισματικό αυτό όργανο του διαλόγου καί της κοινής αναζήτησης φωτισμού καί έμπνευσης, τό έχει στρεβλώσει καί τό έχει καταστήσει βήμα διακήρυξης της δικής του καί μόνο γνώμης καί έπιβολής των δικών του άπόψεων. Δείγμα κλασσικό, ή δήλωση των ένιά Συνοδικών Μητροπολιτών, πού αναγκάστηκαν νά διαμαρτυρηθούν καί νά γνωστοποιήσουν σ' όλόκληρο τό πλήρωμα της έλληνικής Έκκλησίας, ότι έπεςαν θύματα της αρχιεπισκοπικής άπάτης. Ότι ή «αίτηση», πού άπευθύνθηκε, δήθεν από τήν Ίερά Σύνοδο, στην «Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων» καί ζητούσε τήν κάλυψη των όμοφυλόφιλων Μητροπολιτών (π.χ. Παντελεήμονα Μπεζενίτη), ούτε παρουσίαστηκε ποτέ στην

Ίερά Σύνοδο, ούτε, φυσικά, διαβάστηκε, ούτε ψηφίστηκε. Είναι ένα προϊόν στυγνής άπάτης. Πού χαλκεύτηκε στό σκοτάδι της παρασκηνιακής διαβούλευσης. Καί χαρακτηρίστηκε ως Συνοδική ένέργεια, μόνο καί μόνο γιά νά εξαπατήσει τό θεσμικό όργανο, στό όποιο ύποβλήθηκε.

Άλλ' άς προχωρήσουμε στον έλεγχο των σκέψεών του καί των δηλώσεών του.

Μέ τήν εισαγωγική αυτή πρότασή του, ο κ. Χριστόδουλος διακηρύσσει, ότι είναι πρόθυμος νά δεχτεί *«τίς άπόψεις άδελφών, άρκεϊ αυτές νά είναι καλόβουλες καί θεολογικά, ιστορικά καί έκκλησιολογικά θεμελιωμένες».*

Όμως, μέ τήν άμέσως έπόμενη πρότασή του, αυτοαναιρείται καί αυτοεκτίθεται. Γιατί αφήνει νά διαφανεί, ότι ή άρρωστημένη, έγωκεντρική καί αλαζονική διαχείριση του έπισκοπικού χαρίσματος τόν έσυρε στην παραχάραξη των θεολογικά, έκκλησιολογικά καί ιστορικά θεμελιωμένων αρχών της Όρθοδοξίας μας καί τόν άπέδειξε, ώμό καί άκατέργαστο αίρετικό.

Παρακολουθεΐστε τί χαράσσει, στην άκριβώς έπόμενη παράγραφο του. Ποιά χοντρή, θεολογική καί έκκλησιολογική στρέβλωση:

«Ός κεφαλή της Έκκλησίας της Ελλάδος έχω τήν εϋθύνη της συμμετοχής της Έκκλησίας μας στον Διάλογο Όρθόδοξων καί Ρωμαιοκαθολικών».

Ό Πάπας της Ρώμης, μέ τόν όποιο ο Χριστόδουλος, μέσα σέ μισή καί μόνο ώρα, έλυσε όλα τά προβλήματα της ένωμένης Εϋρώπης, φιλοδοξεϊ νά έμφανίζεται ως διάδοχος του άποστόλου Πέτρου. Ός κληρονόμος της προνομιακής άποστολικής έξουσίας του πρω-

τοκορυφαίου μαθητή. Ὡς ἀρμόδιος καί ὑπεύθυνος νά ἐπιλύει τίς διαφορές, πού, κατά καιρούς, ἐμφανίζονται στήν οἰκουμενική Ἐκκλησία. Καί ὁ ἰσχυρισμός του αὐτός ἀμφισβητεῖται καί στασιάζεται καί γίνεται πρόσκομμα στήν προσέγγιση τῆς ἀνατολικῆς μέ τῆ δυτική Χριστιανοσύνη.

Ὁ Χριστόδουλος, σέ στιγμές πού φιλοδοξεῖ νά ἀνοίξει τήν ἀτζέντα τοῦ διαιλόγου, ὑψώνει ὑπεροπτικά τήν κεφαλή του καί αὐτοπροβάλλεται, ὄχι ὡς λειτουργός τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι ὡς διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὄχι ὡς συνεχιστής τοῦ ἔργου τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων μας, ἀλλά (ἄκουσον-ἄκουσον) ὡς «κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ μέγας μας Ἀπόστολος, ὁ Παῦλος, πού ὁ Χριστόδουλος τόν διεκδικεῖ, κατ' ἀποκλειστικότητα, ὡς θεμελιωτή τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν, στίς διδασχές του καί στίς Θεόπνευστες Ἐπιστολές του, ἐπανέρχεται συχνά, στήν ἴδια ἀποκαλυπτική διατύπωση: Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ σαρκωμένος Λόγος τοῦ Θεοῦ, πού μέ τή σταυρική Του θυσία καί μέ τήν Ἀνάστασή Του ἀνοίξε τήν Πύλη τοῦ Παραδείσου. Ἐκεῖνος ἔστειλε τόν Παράκλητο, «τό Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας» (Ἰωάν. ιδ' 17). Ἐκεῖνος τρέφει καί ζωογονεῖ τήν Ἐκκλησία μέ τό τίμιο Σῶμα Του καί μέ τό πανάγιο Αἷμα Του.

Στό πρῶτο κεφάλαιο τῆς «πρός Ἐφεσίους» Ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, διαβάζουμε:

Ὁ Θεός-Πατέρας «πάντα ὑπέταξεν ὑπό τούς πόδας αὐτοῦ (τοῦ Υἱοῦ) καί αὐτόν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶ τό σῶμα αὐτοῦ, τό πλήρωμα τοῦ τά πάντα ἐν πᾶσι πλη-

ρουμένου» (Ἐφεσ. α' 22-23). Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἔχει λάβει ἀπό τόν Πατέρα τήν ἀπόλυτη ἐξουσία καί Αὐτόν κατέστησε ὁ Θεός κεφαλή τήν Ἐκκλησία.

Λίγο πιό κάτω, στήν ἴδια ἐπιστολή, διαβάζουμε: «Ἀληθεύοντες ἐν ἀγάπῃ, ἀυξήσωμεν εἰς αὐτόν τά πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ Χριστός» (Ἐφεσ. δ' 15). Νά μένουμε, πάντα, στήν ἀλήθεια καί νά συνοδεύουμε τή συμπεριφορά μας αὐτή μέ τήν ἀγάπη, ὥστε νά προσδεύουμε πνευματικά, ἴσαμε νά ὁμοιωθοῦμε μέ τόν Χριστό, πού εἶναι ἡ κεφαλή τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτή εἶναι ἡ κρυστάλλινη διδαχή ὀλόκληρης τῆς Καινῆς Διαθήκης καί αὐτή εἶναι ἡ ἀταλάντευτη Παράδοση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, εὐθυδρομώντας στήν Ἀποκάλυψη τῆς Καινῆς Διαθήκης καί στή Θεολογία τῶν προγενέστερων ἐκκλησιαστικῶν διδασκάλων, κηρύσσει ἐπιγραμματικά: «Εἷς Χριστός, μία κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας» (Migne, τ. 36, στ. 292).

Κατά τούς εἴκοσι αἰῶνες, πού διάβηκαν, παρεισέφρυσαν στήν αὐλή τῆς Ἐκκλησίας ἄντρες μωροφιλόδοξοι, πού φιλοδόξησαν νά ἐμφανιστοῦν ὡς ὑπεροχικά χαρισματοῦχοι καί ὡς διαχειριστές ὑπερφυσικῆς ἐξουσίας. Ὡστόσο, κανένας ἀπ' αὐτούς δέν ἔφτασε στήν ἔσχατη αἴρεση, νά ἰσχυριστεῖ, πώς αὐτός εἶναι ἡ κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκόπτοντας, μέ τήν αἰρετική διαλεκτική του ὀλόκληρο τό ἐκκλησιαστικό Σῶμα ἀπό τήν κοινωνία του μέ τήν Κεφαλή, πού εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Αὐτή τῆ βέβηλη ἐπέλαση τῆ σχεδίασε καί τήν πραγματοποίησε ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Ἔσπρω-

ξε τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό ἔξω ἀπό τό θρόνο Του, πού εἶναι ὁ Σταυρός τῆς μεγάλης Θυσίας Του καί ὁ τόπος τῆς Ἀνάστασής Του. Ἔστησε στή θέση του τή δική του καρέκλα. Καί ἀναφώνησε: «Ἐγώ εἶμαι ἡ κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἐγώ κυβερνάω, κατ' ἀποκλειστικότητα, τήν Ἐκκλησία. Ἐγώ ἐξουσιάζω τίς ψυχές σας. Ἐγώ «ἔχω τήν εὐθύνη τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας στόν διάλογο Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν».

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἡ διακήρυξη αὐτή δέ δείχνει, μόνο, τόλμη ἀσύνετη. Εἶναι αἴρεση, πού ἐξελίσσεται σέ ἀναίρεση τῆς θέσης τοῦ Θεανθρώπου Λυτρωτή μας στό Σῶμα καί στή λειτουργικότητα τῆς Ἐκκλησίας μας καί σέ ἐκτροπή τοῦ ἐπισκοπικοῦ διακονήματος σέ σχῆμα καί σέ διαδικασία τυραννικῆς ὑπερξουσίας.

Τίς ἐπισημάνσεις μου αὐτές δέν τίς καταθέτω, μόνο, ὡς τυπικούς σχολιασμούς στήν ἀρχιεπισκοπική «ἀπολογία», ἥ ὡς αὐθόρμητες, προσωπικές μου ἀντιδράσεις στή λαθεμένη ἐπιχειρηματολογία του. Τίς ὑποβάλλω, μέ βαθειά ὀδύνη, ἀλλά καί μέ ἀνυποχώρητη συνειδησιακή ὀρμή, ὡς καταγγελία ἐνώπιον τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιατί αὐτοί εἶναι ἀρμόδιοι νά ἐξετάσουν καί νά ἐπιτιμήσουν τή σοβαρότατη παρέκκλιση καί ἐκτροπή τοῦ προέδρου τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος ἀπό τή διδασκαλία τῆς Καινῆς μας Διαθήκης καί ἀπό τίς ἀποφάνσεις τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Μιά τέτοια, σοβαρή καί ἐπικίνδυνη, ἐκτροπή δέν πρέπει νά διολισθησθεῖ στήν παραγραφή. Μιά τέτοια καταλυτική ἀλλοίωση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας φρονήματος δέν ἐ-

πιτρέπεται νά κατακυρωθεῖ μέ τήν ὑποπτη, παρασκηνιακή διαδικασία τῆς σιωπῆς.

Στίς ἐπόμενες παραγράφους τοῦ ἀπολογητικοῦ του κειμένου ἐπεξεργάζεται καί μηρυκάζει ὁ Χριστόδουλος τό ἕνα καί μοναδικό του ἐπιχείρημα:

«Προκαταβολικά πρέπει νά ὑπενθυμίσω, ὅτι ὅλες οἱ ποικίλων μορφῶν ἀνταλλαγές ἀμοιβαίων ἐπισκέψεων Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν γίνονται στό πλαίσιο τῆς ἐνάρξεως (ἀπό τό 1980) τοῦ ἐπίσημου Διαλόγου, τόν ὁποῖο συνοδικά ὅλες οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ἔχουν ἀποφασίσει ἀπό τό 1963 (Πανορθόδοξος).

«Ἡ ἐπίσκεψή μου στή Ρώμη καί τό Βατικανό ὄσκοπό" εἶχε ἡ τήν ἐνίσχυση τῶν δεσμῶν καί τῆς συνεργασίας ἐν ἀμοιβαία ἀγάπῃ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μας καί τήν ἐνθάρρυνση τῶν προσπαθειῶν γιά τήν εἰρήνη καί τήν ἐνότητα μεταξύ μας».

«Τό νά συζητεῖ κανεῖς μέ χριστιανούς πού ἔχουν δογματικές διαφορές γιά θέματα κοινοῦ καί πανανθρωπίνου ἐνδιαφέροντος μόνο θετικό μπορεῖ νά εἶναι. Ἡ συζήτηση γιά τήν θρησκευτική ἐλευθερία, γιά τόν ἀποχριστιανισμό τῆς Εὐρώπης, τήν ἀνάγκη νά δηλώνεται στό περίφημο εὐρωπαϊκό Σύμφωνο ὁ χριστιανικός χαρακτήρας τῆς Εὐρώπης, γιά τήν ἐπιστημονική ἔρευνα καί τήν ὀρθή κατανόηση τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος μας, γιά τούς τρόπους ἀντιμετώπισης τῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων καί γιά τόσα ἄλλα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος θέματα συμβάλλει ἀναμφίβολα ὄχι μόνον στήν ὀρθή ἀντιμετώπισή τους, ἀλλά καί στήν δη-

μιουργία κλίματος άμοιβαίας έμπιστοσύνης και τουλάχιστον μειώσεως τής καχυποψίας, πού δηλητηριάζει και δηλητηριάζει κάθε καλή προσπάθεια προς έπίλυση δογματικών διαφορών».

Στή μακρά διαλεκτική του Χριστόδουλου, θά άπαντήσω μέ δυό σύντομα σχόλια.

Σχόλιο πρώτο: 'Ο διάλογος μεταξύ 'Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών έχει άρχισει τό 1980. Δηλαδή, πριν άπό 27 χρόνια. Στο μεταξύ, έξ αίτίας των όξύτατων διαφωνιών, διακόπηκε. Και, μόλις τελευταία άποφασίστηκε ή συνέχισή του. Αυτό σημαίνει, πώς δέ σημειώθηκε, άκόμη, καμμία πρόοδος στην έπεξεργασία των θεμάτων, πού μς χωρίζουν και δέν πραγματοποιήθηκε κανένα βήμα προσέγγισης. 'Όλα τά θέματα βρίσκονται άνοιχτά στό τραπέζι του διαλόγου. Και για όλα, προς τό παρόν, ύπάρχει έφεκτικότητα και άναστολής.

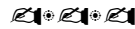
Μέ δεδομένη αυτή τήν έκατέρωθεν συγκράτηση, διερωτάται ό καθένας: Ποιό ήταν τό έρέθισμα, πού ένεργοποίησε τό Χριστόδουλο και τόν έσπρωξε νά τρέξει στό Βατικανό και νά συναντήσει τόν Πάπα;

'Από τή στιγμή, πού ή Πανορθόδοξη Σύνοδος άποφάσισε τή συγκρότηση ειδικών 'Επιτροπών και άναψε πράσινο φως στό διάλογο, έγκαινιάστηκε μιά διεργασία, πού κανένας δέν έχει τό δικαίωμα νά τήν υπεркеράσει. "Αν, κάποτε, ό διάλογος προχωρήσει σε βάθος και πλάτος και έπιλύσει διαφορές και διαφωνίες, πού βάθυναν τό χάσμα, τότε θά άνοίξει και ό δρόμος για έπισκέψεις ήγετών και για στερέωση τής άμοιβαίας άγάπης.

Σχόλιο δεύτερο: Στο κείμενό του

αυτό, ό Χριστόδουλος έπαναλαμβάνει κάτι, πού φορτικά τό έχει προβάλει στό μέσα τής μαζικής έννημέρωσης. 'Αραδιάζει, όπως είδατε, ένα μακρότατο κατάλογο θεμάτων, πού άπασχολούν, τούτη τήν ώρα, τήν 'Ενωμένη Εύρώπη και όλόκληρο τό σύγχρονο κόσμο και ίσχυρίζεται ότι πήγε στή Ρώμη, για νά τά συζητήσει μέ τόν προκαθήμενο τής Ρωμαιοκαθολικής 'Εκκλησίας, για νά χαράξουν κοινή δράση.

'Αλλά-τό έχω ύπογραμμίσει και σε άλλο μου κείμενο-ό ίσχυρισμός αυτός μόνο τό γέλιο προκαλεϊ. 'Η συνάντηση του Χριστόδουλου μέ τόν Πάπα Βενέδικτο κράτησε μόνο 30' τής ώρας. Κατάφεραν οι δυό συζητητές, μέσα στό στενότατο ήμίωρο, νά αναλύσουν όλα αυτά τά προβλήματα και νά καταλήξουν σε νηφάλιες και δυναμικές άποφάσεις; "Αν αυτό τό 'Ηράκλειο κατόρθωμα πραγματοποιήθηκε στό γραφείο του Πάπα, γιατί δέν δόθηκε στή δημοσιότητα, ώστε νά χαρεϊ ή οίκουμένη τήν όξυδέρκεια των δυό άνδρων και τήν άποτελεσματικότητα του όργανωτικού τους δαιμονίου;

Δέν πρέπει νά άποσύρω και τή δική μου, αλλά και τή δική σας προσοχή από τά άπολογητικά κείμενα, πού δημοσιεύτηκαν στό έπίσημα όργανα τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος, αν δέν κοσκινίσω-ξέσω για λίγο-και τό τρίτο δημοσίευμα, πού καταχωρίστηκε στό περιοδικό «'Εφημέριος». Είναι σύντομο και περιεκτικό. Φέρει, ως έπιγραφή, τήν άμφισβητήσιμη πρόταση: «'Η έπίσκεψη του Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου στή Ρώμη έξηγεϊται και δικαιολογεϊται, για τους εξής λόγους».

Ἀριθμεῖ 8 παραγράφους. Καί, ἡ καθεμιά, ἐκθέτει ἕνα λόγο, πού στηρίζει τήν ταξιδιωτική πρωτοβουλία τοῦ Χριστόδουλου.

Σταχυολογῶ κάποιες ἀπό τίς δικαιολογίες αὐτές.

«4. *Στά θρησκευτικά καί θεολογικά βιβλία πού κυκλοφοροῦσαν ἀπό Καθολικούς, τό Βατικανό ἔδινε τήν ἔγκριση μέ τίς ὑπογραφές δύο ἀρχιερέων καί μέ τή λέξη imprimatur (τυπωθήτω). Ἀπό ἐτῶν ἔχει καταργηθεῖ αὐτό καί κυκλοφοροῦν ὅλα ἐλεύθερα. Ἕνα παράδειγμα: Ἡ μονή Chevetogne τοῦ Βελγίου κυκλοφόρησε δίτομο ὀγκῶδες ἀφιέρωμα γιά τόν ἰδρυτή τους L. Beauduin, ὅπου γίνεται ἔντονη κριτική τοῦ Βατικανοῦ γιά τίς διάφορες παρεμβάσεις του εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων.*»

Πῶς αὐτές οἱ ἐσωτερικές ζυμώσεις τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ δρομολόγησαν τήν ἐπίσκεψη τοῦ Χριστόδουλου, κανένας δέν ἀναλαμβάνει νά μᾶς ἐξηγήσει. Στό κάτω-κάτω, ὁ Χριστόδουλος δέν ἰσχυρίστηκε, ὅτι ἐπισκέφτηκε τό Βατικανό, μέ πρόθεση νά συγχαρεῖ γιά τήν κατάργηση του imprimatur ἢ νά εὐχαριστήσῃ γιά τήν κριτική, πού ἄσκησε ὁ, πρό πολλοῦ, μακαρίτης, L. Beauduin στήν πολιτική τοῦ Βατικανοῦ. Ἄλλους στόχους εἶχε ὁ Χριστόδουλος. Καί ἄλλους λόγους ἐπικαλέσθηκε, γιά νά ἀντιμετωπίσει τίς ἐπικρίσεις, πού τόν κύκλωσαν, ὅταν γύρισε ἀπό τό ταξίδι του.

Μέ τήν ἐπόμενη παράγραφο, ἐπισημαίνεται ἕνας ἄλλος λόγος, πού ἐπέβαλε τήν ἐπίσκεψη: «Ἐκδίδονται τά τελευταῖα χρόνια ἀφθονα ἔργα τῶν Ἑλλήνων Πατέρων, ἰδίως, στό Παρίσι. Καί μόνο ἡ σειρά Ἑκκλησιαστικῆς Πηγῆς»

(Sources Chretiennes) ἔφθασε προσφάτως τούς τετρακόσιους τόμους τῶν Πατέρων, ἐνῶ πρὶν ἐξέδιδαν σχεδόν μόνο Αὐγουστῖνο καί Θωμᾶ Ἀκινάτη...».

Ἄλλά καί αὐτό τό λόγο δέν τόν ἐπικαλεῖται ὁ Χριστόδουλος. Ἄλλωστε, ἡ σειρά (Sources Chretiennes) ἄρχισε νά ἐκδίδεται πρὶν ἀπό μισό αἰῶνα. Θά ἦταν πολύ ὄψιμη-κрасί ξυλισμένο-ἡ μεθόδευση ἐπίσημης ἐπίσκεψης, μόλις τό 2006, στίς αἴθουσες τοῦ Βατικανοῦ, γιά νά ἐκφρατεῖ ἡ χαρά καί ἡ ἱκανοποίηση τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας.

Ἐπάρχει, ὅμως καί κάτι ἄλλο, πού τό ἀποσιωπᾶ τελείως ὁ φιλόστωρ ἀρθρογράφος τοῦ «Ἐφημερίου». Ἕνα ὀλόκληρο αἰῶνα, πρὶν ἀρχίσει νά ἐκδίδεται ἡ σειρά (Sources Chretiennes), εἶχε ἐκδοθεῖ ἡ πλήρης σειρά τῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων Πατέρων ἀπό τόν Migne. Ὁγκος ὀλόκληρος 160 τόμων, πού, γιά τήν ἐποχή του, ἦταν πραγματικός ἄθλος. Καί διερωτῶμαι: Γιατί νά πάει ὁ Χριστόδουλος νά εὐχαριστήσῃ καί νά συγχαρεῖ γιά τίς ἐκδόσεις τῆς (Sources Chretiennes) καί νά μὴν εὐχαριστήσῃ γιά τήν ἔκδοση τοῦ Migne; Θά βρεθεῖ κάποιος, πού θά μοῦ δώσει ἀπάντηση;

Θά μεταφέρω ἐδῶ καί τό περιεχόμενο τῆς 6ης παραγράφου: «*Στή Ρώμη συνῆλθε τό 2004 συνέδριο θεολογικό μέ θέμα τήν κάποια ἐπανεξέταση τοῦ "Πετρείου Λειτουργήματος" ὑπό τήν διεύθυνση τοῦ Καρδινάλιου Kasper, κατόπιν ἐπιθυμίας τοῦ τότε Πάπα. Μετεῖχαν πέντε καθολικοὶ θεολόγοι καί ἰσάριθμοι ὀρθόδοξοι. Ὅλοι ὁμίλησαν, εἶπαν τίς ἀπόψεις τους καί τελικά δέν τσακώθηκαν... Κάτι εἶναι κι αὐτό.*»

Τό ὅτι δέν τσακώθηκαν, πρέπει νά τό ὁμολογήσω, εἶναι κάτι. Ἄλλά ἡ ἐπί-

σκεψη τοῦ Χριστόδουλου τί προσέθεσε ἢ τί ἀφαίρεσε; Μήπως, ἐπειδή δέν κατάρφεραν νά τσακωθοῦν οἱ δέκα συνομιλητές, ἔπρεπε νά τούς ἐπισκεφθεῖ κάποιος προπονητής, εἰδικός στοὺς τσακωμούς, γιά νά τούς ἐκπαιδεύσει καί νά τούς καθοδηγήσει ἀποτελεσματικά στό γήπεδο τῆς ἀντιπαλότη-
τας;

Εἶναι ὀλοφάνερο, ὅτι τόν προσεκτικό παρατηρητή τῶν ὄσων συνέβησαν, κατά τήν τριήμερη, ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου στή Ρώμη, δέν τόν πείθει καί δέν τόν ἀναπαύει ἡ ἀπολογία του, πού δημοσιεύτηκε στό ἐπίσημα δημοσιογραφικά ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τά κενά, μένουν κενά. Οἱ σκοπιμότητες ἀποκαλύπτονται, ὀλοένα καί εὐκρινέστερα, ἀνώφελες σκοπιμότητες. Ὁ διάλογος, πού ὑποτίθεται ὅτι ἐγκαινίστηκε, μετά δέκα αἰώνων ἀποστασιοποίηση, δείχνει ἀνίκανος νά παραμερίσει τήν ψυχρή τυπικότητα, ὥστε νά λύσει προβλήματα καί νά θερμάνει καρδιές. Καί, τό μόνο, πού φάνηκε πῶς κατορθώθηκε, εἶναι ἡ ἐμφάνιση τοῦ κ. Χριστόδουλου στίς ὀθόνες τῆς τηλεψίας, μέ τή «χαρισματική» (!!!) ιδιότητα τοῦ ἐπισκέπτη τοῦ Βατικάνειου παλατίου καί συνδαιτυμόνα τοῦ Πάπα.

Κατά τά φαινόμενα, ὁ ἴδιος ὁ Χριστόδουλος καί ἡ στενή κλίκα του κρίνουν ἀπόλυτα ἱκανοποιητική τήν ἀπολογητική διαλεκτική του. Καί δέ νοιώθουν καμμιά δυσκολία καί ἀναστολή στήν ἀναπαραγωγή της. Δικαίωμά τους. Ὅπως δικαίωμα καί τοῦ πλήθους εἶναι, νά τούς ἀποδοκιμάζει καί νά τούς ἀπορρίπτει.

Θά μοῦ ἐπιτραπεῖ, ὅμως, ἕνα τελευταῖο ἐρώτημα: Ἄν, ὁ Χριστόδουλος πιστεue καί ἐξακολουθεῖ νά πιστεύει, ὅτι τά ἐπιχειρήματα, πού ἀραδιάστηκαν στό δυό ἐπίσημα, ἐκκλησιαστικά περιοδικά (ἀκόμα καί τό ὅτι οἱ δέκα συνομιλητές δέν τσακώθηκαν στή Ρώμη) εἶναι ἰσχυρά καί πειστικά, ἄν θεωρεῖ, ὅτι, μέ βάση αὐτά τά δεδομένα, τό ταξίδι του ἀποτελοῦσε ἱστορικό χρέος, γιάτί δέν τά παρουσίαζε, πρὶν ξεκινήσει, στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, ὥστε νά πείσει τούς Συνοδικούς συναδέλφους του καί νά ἐξασφαλίσει τή συναίνεσή τους;

Ἡ Ἱεραρχία, σέ παλαιότερη Συνέλευσή της, τοῦ εἶχε ἀπαγορεύσει τό ταξίδι. Τοῦ ἀνέκοψε τήν ὁρμή πρὸς τά διεθνή τηλεοπτικά παράθυρα καί τή φτηνή αὐτοδιαφήμιση.

Ἄν τώρα, ἔκρινε, πῶς οἱ καιροὶ ἄλλαξαν, πῶς τά πανευρωπαϊκά καί τά παγκόσμια προβλήματα τοῦ ἐπέβαλλαν νά σκύψει ἀπό τό παράθυρο τῆς Βατικάνειας τηλεόρασης καί νά χαιρετήσῃ τούς ἐπώνυμους καί τούς ἀνώνυμους θεατές του, γιάτί δέν ξαναγύρισε στήν αἴθουσα τῶν Συνεδριῶν τῆς Ἱεραρχίας, νά ἐκθέσει τούς πρόσθετους προβληματισμούς του, ὅλα αὐτά, πού τά διατύπωσε καί τά ὑπόγραψε καί τά κοινοποίησε «κατόπιν ἔορτῆς» καί νά ζητήσῃ τήν ἀκύρωση τῆς ἀπαγόρευσης καί τήν ἔγκριση τῆς πολυπόθητης ἐπίσκεψης;

Καί, κάτι ἀκόμα: Τρία κείμενα τυπώθηκαν στό ἐπίσημα περιοδικά, γιά νά ἀπορροφήσουν τούς κραδασμούς τῆς πανελληνίας ἀνησυχίας καί νά ἀνακόψουν τό κύμα τῆς κατακραυγῆς. Σέ κανένα, ὅμως, ἀπό τά κείμενα αὐτά, δέν ἀναφέρεται ἡ ἀπαγόρευση τῆς

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

«ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ»

Στο φύλλο της έφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της 18/2/2007 δημοσιεύονται έκτενη άποσπάσματα έπιστολής του Άρχιεπισκόπου σε άπάντηση κάποιου 79 χρόνου συνταξιούχου πολίτη, πού είχε εκφράσει έπωνύμως και γραπτώς τή δυσαρέσκεία του για τo περιβόητο ταξίδι διακοπών του Μακαριωτάτου στο ξενοδοχείο Four Seasons του Παρισιοῦ, μεσούσης της περιόδου της Σαρακοστής των Χριστουγέννων του 2005. Η έπιστολή αυτή, κατά τo δημοσίευμα της έφημερίδας, είναι ή δεύτερη, πού άπευθύνεται στον ίδιο παραλήπτη άπό τo Μακαριώτατο, σε άπάντηση προηγούμενης έπιστολής του πρώτου.

Με τo ίδιο θέμα, των έπιστολών και των άπαντήσεων, πού έδωσαν άφορμή νά έλθει και πάλι στο προσκήνιο τo ταξίδι των Παρισίων, άσχολήθηκαν πρόσφατα και άλλες άθιναϊκές έφημερίδες (βλ. και ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 20/2/2007.

Ο καυμένος o συνταξιούχος, o oποιος μέχρι τώρα άκουε oτι o Μακαριώτατος διάγει ως ένας άπλος πολίτης «σκανδαλίσθηκε», oπως ακριβώς άναγράφεται στο δημοσίευμα, άπό τo πολυσυζητημένο αυτό ταξίδι, και τήν αντίδρασή του αυτή τήν διατύπωσε σε δυο έπιστολές, πού άπηύθυνε στο Μακαριώτατο.

Διαβάζοντας oμως τὰ άποσπάσμα-

Ίεράς Συνόδου τής Ίεραρχίας. Σά νά μίν ύπάρχει. Σά νά έπεσε, αυτόματα, στον Καιάδα. Άλλά, ποιός έκανε αυτό τo έγκλημα, νά τήν άγνοήσει και νά τήν στείλει στον Καιάδα;

Αυτό είναι τo δεύτερο, Συνοδικό, έγκλημα του Χριστόδουλου. Τo πρώτο είναι oτι σφετερίστηκε τo προσωπικό ιδίωμα του Ίησού Χριστού «κεφαλή τής Έκκλησίας». Και τo δεύτερο, oτι δυναμίτισε και κατέλυσε τόν κεντρικό στύλο τής εκκλησιαστικής διοίκησης, τή Συνοδικότητα. Για νά κάνει τo κέφι

του, έέσκισε τίς άποφάσεις τής oλομέλειας του Συνοδικού oργάνου, γύρισε τίς πλάτες στους 80 Συνοδικούς άδελφούς του και ταξίδεψε, για νά κομίσει σβησμένη και καρβουνιασμένη τή δάδα του φωτός τής Άνατολής στους ανθρώπους τής Δύσης.

Άραγε, αυτά τὰ έγκλήματα θά άντιμετωπιστούν άπό τή Συνοδική πλειοψηφία, με πιστότητα στους Ίερούς Κανόνες και με έπισκοπική ύπευθυνότητα;

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

τα τῶν δυὸ ἀπαντητικῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου προβληματιζόμεστε πολὺ, ἂν οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς ἱκανοποίησαν τὸν ἐπιστολογράφο, 79χρονο συνταξιούχο. Οἱ ἴδιες ὅμως ἀπαντητικὲς ἐπιστολὲς ἀσφαλῶς θὰ προκάλεσαν σὲ κάθε ἀναγνώστη τρίτο, πού ξεκινᾷ με ἀγαθὴ καὶ ὄχι με ἐπικριτικὴ διάθεση, πολλὰ ἐρωτήματα.

Ἄς παραθέσουμε μερικὰ ἀπὸ αὐτά:

Γράφει κάποιος ὁ Μακαριώτατος: «Φιλικὴ μου οἰκογένεια, ἐνδιαφερομένη γιὰ μίαν ὀλιγοήμερὴ ἀνάπαυσή μου, προσεφέρθη νὰ με διευκολύνει καὶ μοῦ ἔκλεισε ἑνὶ δωμάτιο στὸ παρισινὸ ξενοδοχεῖο Four Seasons, γεγονός γιὰ τὸ ὁποῖο με ἐνημέρωσε... Περὶ τοῦ ξενοδοχείου δὲν ἐγνώριζα οὔτε πού εὑρίσκεται οὔτε τί κοστίζει...». Προξενεῖ πρᾶγματι κατάπληξη, πῶς, κάποιος πού προτείνει, ὄχι σὲ ἓνα κοινὸ πολίτη, ἀλλὰ σὲ ἓνα κατ' ἐξοχίαν ἐπίσημο πρόσωπο καὶ δὴ στὸν Προκαθήμενο τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ὅτι προτίθεται νὰ μεριμνήσει γιὰ ὀλιγοήμερες διακοπὲς του στὸ Παρίσι καὶ νὰ τοῦ «κλείσει» μάλιστα καὶ δωμάτιο ξενοδοχείου, κάνει τέτοια σοβαρὴ παράλειψη καὶ δὲν διευκρινίζει τὴν εὐγενῆ πρόθεσή του, ὡς ἀναγκαῖο ἐπακόλουθο αὐτῆς τῆς πρωτοβουλίας, ὅτι ἀναλαμβάνει καὶ τὴ δαπάνη τῶν ὀλιγοήμερῶν αὐτῶν διακοπῶν.

Ἀναφέρεται περαιτέρω στὴν ἀπαντητικὴ ἐπιστολή: «Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μου μετέβην εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ξενοδοχείου νὰ ρυθμίσω τὶς ὑποχρεώσεις μου. Καὶ ἐκεῖ με ἐπληροφόρησαν ὅτι τὸ ξενοδοχεῖο εἶχε πληρωθεῖ. Ἐπανελθὼν εὐχαρίστησα τοὺς φίλους μου γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν... χω-

ρίς ἐγὼ νὰ γνωρίζω τίποτε». Αὐτὸ μᾶς θυμίζει μίαν ἄλλην ἀπάντηση, ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῆς δικτατορίας κάποιος διάβαζε καὶ δὲν εἶχε γνώση γιὰ ὅσα τότε συνέβαιναν. Ἀλλὰ ἂν δεχθοῦμε τὴν ἀπάντηση ὡς εἰλικρινή, καὶ δὲν ἔχουμε οὔτε τὴ διάθεση οὔτε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἀμφισβητήσουμε, τότε πρέπει, συνακόλουθα, νὰ δεχθοῦμε ὅτι τὰ ἔξοδα αὐτοῦ τοῦ ταξιδιοῦ τῶν δέκα ἡμερῶν, γιὰ τὰ ὁποῖα (δὲν ξέρομε πῶς) ὀρισμένα Μ.Μ.Ε. ἀναφέρουν τὸ ὑπερβολικὸ ποσὸ τῶν 45.000 Ε (βλ. «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», «ΠΟΝΤΙΚΙ», «ΟΡ. ΤΥΠΟΣ», «ΕΣΦΙΓΜΕΝΙΤΗΣ» κ.ἄ.), εἶχαν ἀρχικῶς προγραμματισθεῖ ὅτι θὰ ἀντιμετωπίζονταν ἐξ ἰδίων, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν προσωπικὸ λογαριασμὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Εἴτε ὅμως τὸ πρῶτο συνέβαινε (φιλικὴ προσφορά), εἴτε τὸ δεύτερο (ἐξ ἰδίων), δὲν μπορεῖ κανένα ἀπὸ τὰ δυὸ, ἐξ ἀντικειμένου, νὰ διασκεδάσει ἢ ἔστω νὰ ἀμβλύνει τὸ βαθμὸ τοῦ ἀποπήματος μὲ παρεπόμενη συνέπεια τὸν σκανδαλισμὸ ὄχι μόνον τοῦ ἐπιστολογράφου συνταξιούχου, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλου μέλους τοῦ ποιμνίου.

Στὴ συνέχεια τῆς δεύτερης ἐπιστολῆς διατυπώνονται βαρειᾶς ἐκφράσεις «κατὰ τῶν δημοσιογράφων καὶ ὄχι μόνον», πού προήλθαν σὲ δυσμενῆ σχόλια γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι τῶν διακοπῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς συνοδείας του. Ἀσφαλῶς δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷ ὁ Μακαριώτατος, πῶς ὁ ἴδιος, κατὰ τὸ παρελθόν, χρησιμοποίησε τοὺς δημοσιογράφους καὶ πῶς τοὺς εἶχε κοντὰ του σὲ ὅλες τὶς παρουσίες του, ἀκόμη καὶ σὲ ιδιαίτερες στιγμὲς τοῦ προσωπικοῦ ἀνθρώπινου πόνου.

Μάλιστα τούς δεχόταν και μέσα στους Ίερούς Ναούς, παρατεταγμένους με τις κάμερες και τούς (ή τίς) ρεπόρτερς πρὸ τοῦ δεσποτικοῦ θρόνου και τοῦ Ίεροῦ Βήματος. Τώρα μᾶς φταῖνε; Πρόσφατα μάλιστα, στὸ ταξίδι ἐπισκέψεως του στὸ Βατικανό, πού ἔγινε ὑποτίθεται γιὰ σοβαρὸ θεολογικὸ διάλογο και ὄχι γιὰ ἐπικοινωνιακὲς ἐντυπώσεις, τὰ Μ.Μ.Ε. ἀνέβασαν τὸν ἀριθμὸ τῶν συνοδῶν δημοσιογράφων σὲ 45, ἂν τοῦτο εἶναι ἀκριβές, και τὸ μεταφέρουμε μὲ κάθε ἐπιφύλαξη.

Διατυπώνει τέλος τὸ παράπονο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, γιατί αὐτὸς ὁ ἔντονος δυσμενὴς σχολιασμὸς γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι, πού τόσο μεγάλη ἀνάγκη τὸ εἶχε, ἐνῶ γιὰ ἄλλα πρόσωπα τοῦ δημόσιου βίου οὔτε κἂν ἀκούσθηκε τὸ παραμικρό. Καὶ ἐπικαλεῖται ὡς παράδειγμα, ὅτι τίς ἴδιες ἡμέρες ἡ Ὑπουργὸς Παιδείας κα Γιαννάκου διέμεινε σὲ διπλανὸ ξενοδοχεῖο τῆς ἴδιας κατηγορίας. Ἐδῶ πρέπει νὰ ποῦμε τοῦτο. Ἡ σύγκριση και ὁ παραλληλισμὸς γίνονται προδήλως ἄστοχα. Καὶ τοῦτο, γιατί ὁ Μακαριώτατος ἐπικαλεῖται παντελῶς ἀπρόσφορα συγκριτικὰ στοιχεῖα. Εἶναι ποτὲ δυνατὸν τὸ ταξίδι και τὸ κατάλυμα ἐνὸς κοσμικοῦ, ἔστω και ἐπίσημου πολιτικοῦ προσώπου, νὰ τίθεται σὲ σύγκριση μὲ τὸν τρόπο ζωῆς και τίς ἐν γένει συμπεριφορὲς τοῦ κορυφαίου πνευματικοῦ ἡγέτη τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας; Μακαριώτατε, θὰ ἦταν προτιμότερο νὰ ἀποφύγετε αὐτὴ τὴ σύγκριση, ὅποιαδήποτε ἔννοια ἢ διάσταση τῆς δίνετε.

Καί, κλείνοντας τὸ σχολιό μας αὐτὸ θὰ θέλαμε νὰ σᾶς ἐπισημάνουμε μὲ εἰλικρίνεια και ἀγάπη, ἀλλὰ και

μὲ σεβασμὸ στὸ πρόσωπό σας και στὴν ιδιότητά σας, ὅτι τὸ ταξίδι αὐτὸ τῶν ὀλιγοήμερων διακοπῶν στὸ Παρίσι, πού ἦλθε και πάλι στὸ προσκήνιο ἐξ ἀφορμῆς τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς σας στὸν συνταξιούχο, δὲν ἔπρεπε νὰ γίνε, οὔτε νὰ γίνε ὅπως ἔγινε. Καὶ εἶναι εὐλόγο, οἱ ἀπαντήσεις, πού διαβάσαμε, νὰ μὴν ἱκανοποίησαν τὸ σοβαρὰ σκεπτόμενο ποίμνιο, και ὄχι μόνο τὸν 79χρονο συνταξιούχο, τοῦ ὁποίου προφανῶς οἱ συντάξεις τριῶν τουλάχιστον ἐτῶν θὰ καλύπτονταν ἀπὸ τὴ φερόμενη ἀπὸ τὰ ΜΜΕ δαπάνη πού καταβλήθηκε. Τουναντίον θὰ ἦταν εὐπρόσδεκτο ἀπὸ τὸ ποίμνιο, ἂν τίς λίγες ἡμέρες ἀνάπαυσης, πού ἐπιβάλλονταν και ἔπρεπε νὰ κάνετε, τίς περνούσατε τὴν περίοδο αὐτὴ, λίγες ἡμέρες πρὸ τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, μὲ περισυλλογὴ και προσευχή, σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ Μοναστήρια τῆς πατρίδας μας και ὄχι σὲ ξενοδοχεῖο τῆς πόλης τῶν Παρισίων.

ὁ Σχολιαστῆς

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικὸς 2360

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

